

Heemkundekring

Stad en Lande van Tholen

Secretariaat: Burg. Versluysstraat 34, 4698 AS Oud-Vossemeer,
Tel. 0166-672872 (na 18.30 uur), e-mail: secretaris@heemkundetholen.nl

NIEUWSBRIEF

Nummer 48, oktober 2019

Schatgrave op Reymerswaele

Op **woensdag 30 oktober** is de verdrongen stad Reimerswaal het onderwerp van een lezing door Anton van Oost uit Tholen. Hij is amateurarcheoloog en houdt zich al 45 jaar bezig met deze verdrongen stad, die op Thools grondgebied ligt. Struinde rond op de Speelmansplaten en later de zandplaten bij de Oesterdam, op zoek naar restanten en 'schatten' van eeuwen geleden. Ooit was Reimerswaal de derde stad van Zeeland. Na meerdere overstromingen en branden in een eeuw tijd verlieten de laatste bewoners de stad in 1631.

Van Oost gaat het niet over de geschiedenis hebben. Hij vertelt over wat hij ontdekt heeft, de waarheden en onwaarheden, en het geromantiseerde beeld dat geschiedschrijvers hebben gecreëerd. De stad had volgens hem een heel andere vorm dan de kaart van Jacob van Deventer uit de 16de eeuw laat zien, met een afstand van zo'n 1200 meter langs het Tholense Gat. En hij vertelt over de grafelijke familie Van Beieren die belang bij de stad had, o.a. in verband met landaanwinning. Albrecht van Beieren (de opa van Jacoba) verleende Reimerswaal in 1375 stadsrechten. Verder is ontdekt dat het zout dat de inwoners wonnen, naar Duitsland werd geëxporteerd voor gebruik bij de pottenbakkers. Recent ontdekte Van Oost dat een in 1926 bij Reimerswaal gevonden kannetje zich nu bevindt in het museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam. Hoe het er terecht is gekomen, weet hij niet. Maar Hendrik Jan van Beuningen (1920-2015) was een kunstverzamelaar die investeerde in de schatgraverij bij Reimerswaal. Bij de lezing worden vele beelden getoond. Daaronder twee filmpjes: een animatie van de gemeente Tholen, en een filmpje waarin o.a. Tholenaren Bob Gerritsen en Piet Pals aan het werk zijn te zien bij opgravingen te Reimerswaal.

De lezing wordt gehouden in De Wellevaete in Sint-Annaland en begint om half acht.

Keutjesavond

Er staat weer een keutjesavond op het programma. De lekkernijen van het varken worden geserveerd op **vrijdag 15 november**, om zes uur in De Wellevaete te Sint-Annaland (inloop vanaf half zes).

Anmelden uiterlijk 2 november bij de penningmeester, via penningmeester@heemkundetholen.nl of tel. 06 40 11 84 49.

De kosten voor leden zijn 20 euro voor de maaltijd, inclusief koffie, thee, melk of karnemelk én twee consumptiebonnen. Introductés en niet-leden betalen 25 euro. Wilt u dit vóór 2 november overmaken naar bankrek. NL46 RABO 030 303 1883 t.n.v. Heemkundekring Stad en Lande van Tholen, onder vermelding van: keutjesavond 2019.

Vacature bestuur

Secretaris Kees de Koning is komend voorjaar periodiek aftredend. Hij heeft aangegeven het na achttien jaar welletjes te vinden, en zet een punt achter zijn bestuursperiode. Daarom een appel aan u allen om na te denken of u een steentje kunt en wilt bijdragen aan de toekomst van onze vereniging. Belangstellenden kunnen contact opnemen met het bestuur.

In memoriam

Sinds het verschijnen van de vorige nieuwsbrief is ons lid dhr. J.L. Duijzer uit Tholen ons ontvallen. Wij wensen zijn naasten veel sterkte.

Vraag naar jaarboeken

We krijgen bij tijd en wijle verzoeken of eerder verschenen jaarboeken nog leverbaar zijn. Daarom: als u jaarboeken van onze heemkundekring heeft die u kwijt wilt, zet ze dan niet bij het oud papier. Neem contact op met het bestuur en we halen ze op, zodat we er mogelijk anderen blij mee kunnen maken. Verder is er ook belangstelling voor uitgaven van de gemeente Tholen rond in de openlucht geplaatste kunstwerken in Anna Jacobapolder, Poortvliet, Sint-Maartensdijk en Tholen.

Facebook

Naast de website www.heemkundetholen.nl heeft Stad en Lande van Tholen ook een Facebookpagina. Deze is te vinden op <https://www.facebook.com/heemkundetholen/>

Databank oorlogsslachtoffers

Het Bevrijdingsmuseum Zeeland probeert alle slachtoffers van oorlogsgeweld (doden zowel als gewonden) boven water te krijgen. Het gaat om mensen die in onze provincie zijn geboren of overleden, of er woonachtig waren. Zie <https://www.oorlogsslachtofferszeeland.nl/index.php/nl/>

Expositie WO2 Halsteren

Heemkundekring Halchterth wijdt een tentoonstelling aan de Tweede Wereldoorlog in Halsteren en Lepelstraat, met onder meer een erbetoon aan de slachtoffers. Deze expositie is te vinden in de Hof van Ram, Beeklaan 29A in Halsteren. Geopend op 29 en 31 oktober, 2, 3, 5, 7, 9, 10 en 14 november, van een tot vier uur. De toegang is gratis.

Zelandia Illustrata

De kaarten- en prentenverzameling Zelandia Illustrata, een collectie van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, is eerder dit jaar digitaal beschikbaar gekomen. Deze historisch-topografische atlas wordt beheerd door het Zeeuws Archief. De ruim 35.000 scans zijn te raadplegen op www.zeeuwsarchief.nl, via de beeldbank of de archiefinventaris.

Almanak 1875

Via de historische vereniging Steenderen zijn we in het bezit gekomen van een 'Almanak voor den Zeeuwschen Landman voor het Jaar 1875'. Het is afkomstig van Rob van Stee uit Almere en was ooit eigendom van diens grootvader. Hoe deze Pieter van Stee aan de almanak is gekomen, is niet duidelijk; het boekje dateert van een jaar voor diens geboorte. Enig onderzoek leverde de hierna volgende informatie op over de eigenaar van de almanak.

Pieter van Stee (1876-1957) is geboren in de buurtschap Schakerloo/Oudeland ten zuidwesten van Tholen. Daar bezat zijn vader, een arbeider, een huis. Pieter is in oktober 1898 naar Rotterdam vertrokken en daar als bootwerker gaan werken. In 1899 is hij getrouwd met Poulina Hage (1879-1972), eveneens uit Tholen. Ze kregen dertien kinderen; acht zijn er in Rotterdam geboren, en vijf in Amsterdam waarheen het gezin in juli 1912 is verhuisd. Pieter en Poulina zijn in Diemen begraven. In het boekje is met potlood de naam M. Christiaanse geschreven. Onbekend is, wie dat was. Het toeval wil dat Pieters vader geld leende van landman Christiaan Christiaanse om zijn huis te kunnen kopen. Naderhand is de zoon Izaak van deze Christiaanse, getrouwd met een zus van Pieter van Stee, eigenaar van het huis geworden.